

BOLOND BÖLCSESSÉG VAGY BÖLCS BOLONDSÁG?

SZABADOS ÁDÁM

Van bolond bölcsesség és van bölcs bolondság. A bolond bölcsesség az, amelyik magabiztosan kijelenti, hogy „nincs Isten”. A bolond bölcsesség az is, amelyik keményen dolgozik, hogy egy nap elégedetten hátradőlve szemlélhesse alkotását, nem tudva, hogy még aznap éjjel elkérik a lelkét. A bolond bölcsesség saját magától felfuvalkodva figyelmen kívül hagyja az intés, ezért vágóhídra induló bárányként téved a gonoszok útjára és az idegen nők karjaiba, vagy akár a farizeusok közé. A bolond bölcsesség mindig a maga útját tartja helyesnek, de amikor kisiklik, mégis az Úr ellen zúgolódik. A bolond bölcsesség saját hagyományait állítja Isten ígéje helyére, de még azokat is önkényesen értelmezi. Vak, de nem látja saját vakságát. A bolond bölcsesség talán hallgatja Jézus szavait, időnként el is hiszi, amit mond, de meg már nem cselekszi. Olyan, mint a tengerparti homokra épített ház, amit az első cunami elsodor.

A bölcs bolondság ennek az ellentéte. A különbséget pontosan látta a bolond bölcsesség nevében a bölcs bolondságot egykor üldöző tarzuszi Saul, mikor a két szót végre felcserélte a saját szívében. „Ha valaki bölcsnek gondolja magát közöttetek ebben a világban, legyen bolonddá, hogy bölcsé lehessen” – mondja a görög bölcséletbe beleszédült korinthusiaknak, mint aki már maga is bejárta az utat a bölcsességtől a bolondságon át a bölcsesség felé. Tapasztalatból tudta, hogy ezen az úton a bolond bölcsesség leesik a magas lóról, és a mennyei fénytől megvakulva azt kérdezi: Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjek? És amikor az Úr válaszol, elindul, hogy meg is cselekedje. A bölcs bolondság olyan, mint a sziklára épített ház, melynek fundamentuma nem remeg meg a legnagyobb viharban sem.

A bölcs bolondság ott kezdődik, hogy rátekint a legnagyobb bölcsességre: az Isten bolondságára. Isten úgy döntött, hogy a bolond bölcsüket nem a bölcsesség magaslatain, hanem a bolondság síkján menti meg. Olyan helyre vezeti őket, ahol az együgyűek sem tévednek el. A bolond bölcsük számára éppen a leereszkedés jelenti a nehézséget, mert bolondságukban azt gondolják, hogy a magas szirteken ér össze a föld az éggel. Isten azonban a kereszt bolondságát kínálja nekik, melyet nem az Olümposzon, nem is a jeruzsálemi templomhegyen, hanem egy jelentéktelen kis dombon állítottak fel. A római kereszt maga az Isten magaslata. Szinte fejmagasságban áll a nézelődőkkel, hogy mindenki láthassa a szenvedő arcot és hallhassa a kiáltást: Elvégeztetett! Isten haragja és Isten szeretete találkozik ott, és a bolond, aki rátekint, megmenekül.

Aztán valami új kezdődik, ami alapjaiban kérdőjelezi meg a világ büszke rendjét. Egy addig ismeretlen bolondság születik, melynek bölcsessége láthatatlan és érthetetlen a bolond bölcsesség számára. Arról van szó, hogy aki találkozik Isten bolondságával – a legmagasabb bölcsességgel –, az maga is bolonddá válik. Bölcs bolonddá. A bolond bölcsesség azt mondja neki: „Bolond vagy te, Pál!” Ő azonban bolondul azt válaszolja: „Nem vagyok

bolond, hanem igaz és józan beszédet szólok.” De nem bánja, hogy bolondnak nevezik, időnként maga is Krisztus bolondjaként mutatkozik be. Most már az Isten bolondságára büszke, nem a saját bölcsességére. A megfeszített Jézus követői bölcsességüket erre a bolondságra cserélik, de tudják, pontosan tudják, hogy ez a bolondság bölcsőbb az emberek minden bölcsességénél. Ezért aztán nem építenek házat többé homokra, hanem összepakolnak és mindenüket áthurcolják a Krisztus sziklájára.